

Najdi
svůj
styl

Vymysli
zápletku

PŘÍRUČKA pro NEZKUŠENÉ SPISOVATELE

Všechno, co potřebuješ
vědět o psaní

Chce to
nečekaný
zvrát...

Mám
nechat
otevřený
konec?

Jak na něj
budou postavy
reagovat?

Volně stránky
na poznámky :-)

FRAGMENT

Příručka pro nezkušené spisovatele

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Katie Daynesová, Megan Cullisová
Příručka pro nezkušené spisovatele – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

PŘÍRUČKA *pro* NEZKUŠENÉ SPISOVATELE

Se spoustou volných stran na konci knížky pro zaznamenávání tvých myšlenek a příběhů.

FRAGMENT

Začínáme

Zapisovat slova na stránku je snadné. Těžší na tvůrčím psaní je vědět, která slova vybrat a jak je používat.
A k tomu slouží tato kniha...

Základní nástroje

Chcete-li začít psát, potřebujete jen tužku nebo pero a papír!

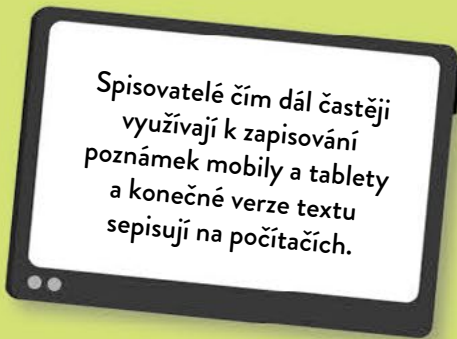

Užitečná
guma

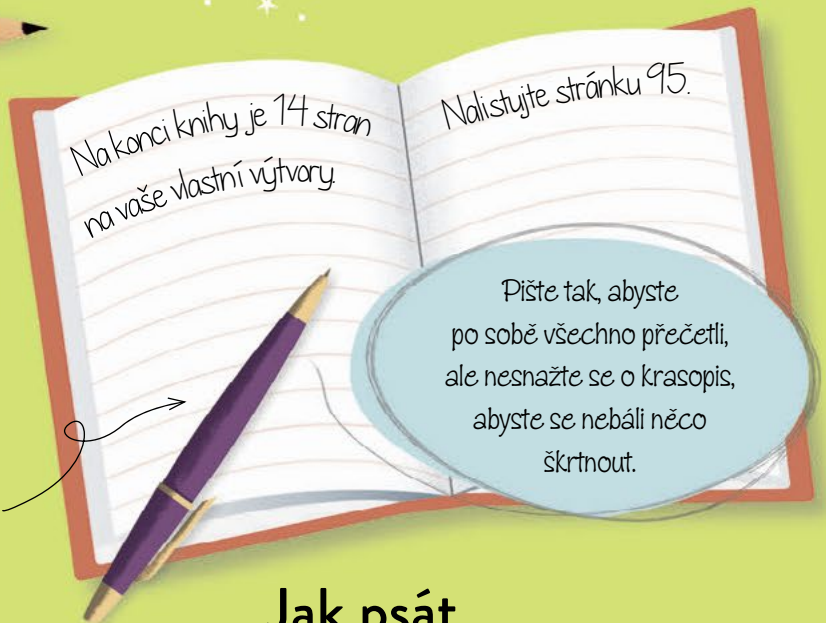

Roald Dahl s oblibou psal tužkou na žlutý papír.
Nebál se proškrtávat, aby svoje příběhy vylepšil.

nebo něco doplňovat

Spisovatelé čím dál častěji využívají k zapisování poznámek mobily a tablety a konečné verze textu sepisují na počítačích.

Moje krásné
pero

Pište tak, abyste po sobě všechno přečetli, ale nesnažte se o krasopis, abyste se nebáli něco škrtnout.

Co psát

Listujte knihou pro inspiraci nebo hledejte konkrétní témata podle rejstříku na straně 110.

Jak psát

V tvůrčím psaní jde o to, být... inu, tvůrčí. Postupy a metody popsané v této knize vám dopomohou k tomu, abyste si vyvinuli vlastní, jedinečný styl psaní.

Kdo to napsal

Citáty v knize slouží jako ukázky různých spisovatelských technik v praxi.

V jisté podzemní noře
bydlel jeden hobit.

[J. R. R. Tolkien, *Hobit
aneb Cesta tam a zase zpátky*]

Takto se uvádí jméno
autora a zdroj citátu.

Kde psát

V ideálním případě si najdete tiché, pohodlné místo k psaní, kde vás nebude nikdo rušit. Pro začátek může posloužit třeba kout vašeho pokoje.

Velšský básník Dylan Thomas
tvořil v boudě na jízdní kola,
postavené na chůdách
na vrcholu skály.

J. K. Rowlingová napsala své
první knihy v kavárně.

Roald Dahl si pokládal
desku přes křeslo, aby mohl
psát v pohodlí.

Další nástroje

Pro snadnější orientaci
v knize:

Ovály jsou určeny
pro zajímavé poznámky.

Hlavní tipy

V kroužcích najdete
užitečné rady.

Šipky upozorňují, kterou další
stránku byste si měli nalistovat.

Spoustu
zajímavých
informací najdete
i na internetu

K NEW YORKU PŘIPLOUVÁ
PŘÍZRAČNÁ GALÉRA

Jak jsem se cítil...

Roboti
válí

Nápady

Tajný
vzkaz

Kdyby zvířata uměla mluvit...

Nejlepší tanečnice

Inspirace od jiných

Ke kvalitnímu psaní pomáhá HODNĚ číst.
Čtete, co píšou ostatní spisovatelé. Čím víc čtete,
tím víc můžete rozvinout vlastní umění psát.

Čtete cokoli

Nečtete jenom knihy, o kterých víte, že se vám budou líbit. Zkuste i ty, o kterých si nejste tak jistí. Všechny vám mohou pomoci v rozvoji vašeho vlastního stylu.

Jak rozvinete zápletku s použitím dialogů?

Jak autoři píšou o skutečných lidech?

Bud'te kritičtí

Ne vše, co se vám dostane do ruky, bude dobře napsané. Zamýšlejte se nad tím, proč jsou některé knihy tak podmanivé, a jiné k uzívání nudné.

Kniha se mi líbí, protože

- ♡ mě velice zaujala hlavní postava
- ♡ mě přenáší na jiné místo
- ♡ vyjadřuje přesně moje pocity
- ♡ konec je naprosto nečekaný

Na stranách 84–91 jsou seznamy slov pro inspiraci.

Staňte se sběratelem

Shromažďujte citáty, které vás zaujaly, a učte se úryvky zpaměti. Obklopte se slovy a nápady, které vás inspirují k vlastnímu psaní.

Všichni jsme ve stoce,
ale někteří z nás vzhlížejí
ke hvězdám.

[Oscar Wilde,
Vějíř lady Windermereové]

Tady je to mé tajemství,
úplně prostinké: správně
vidíme jen srdcem.
Co je důležité,
je očím neviditelné.

[Antoine de Saint-Exupéry,
Malý princ]

Učte se nová slova

Četbou si rozšiřujete slovní zásobu. To neznamená, že musíte používat dlouhá nebo cizí slova, ale budete mít víc možností k výběru.

Najděte vlastní hlas

Napodobování jiných spisovatelů vám může pomoci při procvičování různých slohů, ale nakonec si budete muset vyvinout vlastní styl.

Každý den se naučte nové slovo.

podběrák   udice   splávek   zaseknout
vlečná síť   olůvko   třpytka   naviják

Každodenní náměty

Náměty na příběhy jsou všude kolem vás.
Jen si jich musíte všimnout.

Nezvyklé události

Všimněte si všeho nezvyklého – a začněte svůj příběh tím, že si vymyslíte překvapivé vysvětlení.

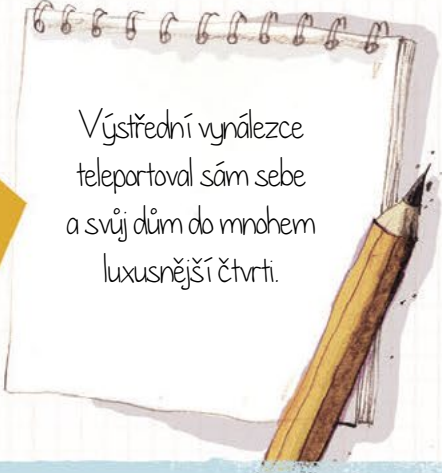

Bezdným
zdrojem inspirace
je internet.

Nějaká hospoda se jmenuje „U Dvou
oběšenců“. Proč? Co se tam stalo?

Jediný omšelý dům na jinak velice
upravené ulici. Kdo v něm bydlí?

Škrábavý zvuk vycházející z kuchyňské
linky. Co ho způsobuje?

Výstřední vynálezce
teleportoval sám sebe
a svůj dům do mnohem
luxusnější čtvrti.

Obyčejné předměty

Každá věc by mohla vyprávět nějaký příběh – nebo si můžete o její minulosti něco vymyslet.

Babiččina cukřenka

Kdysi v ní ležely falešné
zuby amerického
prezidenta.

Starý dub
v parku

Býval úkrytem zločinců.

Obal od čokolády

Schválně ho odhodil
špión – obsahuje
tajnou šifru.

Tipy k psaní dialogů najdete na stranách 42–43.

Úryvky rozhovorů

Vyslechnutá poznámka může dodat potřebnou inspiraci k příběhu.

Neukázal se na vlastním pohřbu.

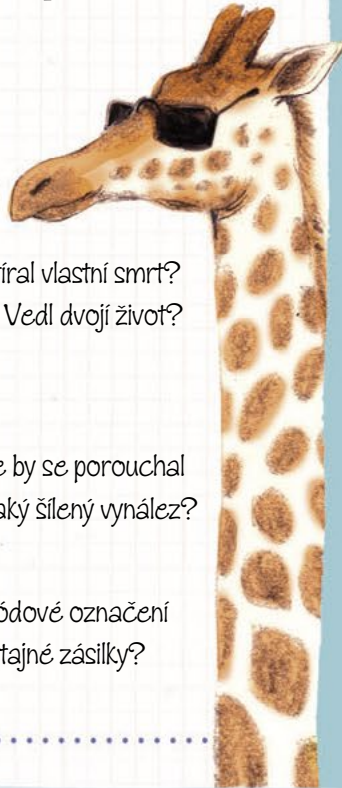
Předstíral vlastní smrt?
Proč? Vedl dvojitý život?

Pes byl celý upatlaný od nugátu.

Že by se porouchal nějaký šílený vynález?

Žirafa dorazí dnes večer.

Kódové označení tajné zásilky?

Kde zachytit úryvky rozhovorů

- u pokladen v supermarketech
- v kavárnách
- v hromadné dopravě
- na lavičkách v parku
- na veřejných toaletách, například u bazénu
- na dětských hřištích

Kde pozorovat lidi

- na náměstích
- v obchodech
- v knihovnách
- na velkých rodinných sešlostech
- na vlakových nádražích a autobusových zastávkách
- na letištích

Pozorování lidí

Většina příběhů je vystavěna kolem jednotlivých postav. Dávejte pozor, jestli si nevšimnete zvláštního chování, které by mohlo být začátkem příběhu.

Kvůli čemu se hádají?

Radostné shledání – kdo kde byl?

Pro koho je ta rostlina a proč?

Zprávy

Pročtěte místní, celostátní nebo mezinárodní zprávy, jestli v nich neobjevíte námět, který by stál za rozvinutí.

Vaši pozornost může zaujmout nezvyklý inzerát.

PRODÁM:
SNUBNÍ PRSTEN,
ZÁNOVNÍ

Světové zprávy

PREMIÉR VYBUHL
VE VZTEKLÉM
ZÁCHVATU

Denní věstník
PANDA
NA ÚTĚKU
SEŽRALA ŽIVÝ PLOT

A co dál?

Od faktů k fikci

Využijte novinový titulek nebo zprávu jako základ, ke kterému přidáte vlastní postavy a zápletky.

Obyvatelé mírumilovného městečka Izeltump mají jen dvě hodiny, aby se zachránili před největší krou na světě.

Jak?

Vyhodit ji do povětří? Zařídít, aby roztála? Odtáhnout ji?

Kombinujte různé zprávy

Spojte dohromady postavy a náměty z různých zpráv a zkuste si vymyslet příběh.

PANDA NA
ÚTĚKU

VÝHERCEM V LOTERII

Staré zprávy

Nemusí se jednat o novinový článek z poslední doby. Vyhledejte si na internetu nebo v místní knihovně nějakou starou zprávu. Může vás inspirovat k úžasnému historickému románu...

Wčerejší nowiny
ZKÁZA TITANIKU

Ze zkušeností

Hledejte inspiraci ve vlastním životě. Je snazší přesvědčivě psát o něčem, co znáte z první ruky.

Přibližte svůj prožitek

Snažte se zachytit okamžik tak, jak se odehrál, aby ho čtenář mohl prožít podobně jako vy.

- Popište kulisy.
- Popište, co se vám honilo hlavou.
- Vytvořte napětí.

Zahrňte i vůně a zvuky, nejen to, co vidíte.

Celou dobu jste netušili, co se stane dál.

V převleku

Někdy je snazší a méně trapné podat osobní zážitek jako fikci.

- Pište ve třetí osobě („on“ či „ona“, nikoliv „já“).
- Použijte jiné jméno.
- Změňte místo a další podrobnosti, které prozrazují vaši totožnost.

Zážitek nemusí být dramatický, aby stálo za to o něm napsat. Zkuste popsát, jaké ve vás něco vyvolalo pocity.

Dvě strany příběhu

Nezapomeňte – to, co jste udělali, řekli a jak jste se cítili, je jenom jedna verze událostí...

Neúspěšná herečka

Když jsem se nakonec uklonila, v blažené nevědomosti toho, že se mi sukně zachytila v kalhotkách, živelný potlesk mě naplnil hrdostí. Teprve později jsem pochopila, že tleskali jen ze soucitu.

Naděje a sny

Vynikající základ nějakého příběhu mohou představovat sny. Zamyslete se nad vlastními sny a ambicemi a zkuste v nich najít nějaký námět.

Světový šampion

Jaký by to byl pocit, vynikat v oblíbeném sportu nebo koníčku? Vymyslete příběh, který vás dovede až na vrchol.

Skákání na trampolíně

- Z koníčku na zadním dvorku... ke zlaté olympijské medaili!
- Přidejte i nějaké to zranění, soupeření a zklamání.

Výhra v loterii

Další náměty ze snů

- Být zvolen premiérem nebo prezidentem.
- Hrát hlavní roli v hollywoodském trháku.
- Cestovat po světě v horkovzdušném balónu.
- Objevit lék na rakovinu.
- Překonat světový rychlostní rekord v nadzvukovém autě.

Zachránce životů

Mohly by vaše geniální nápady nebo statečné činy pomoci jiným?

Třeba byste mohli...

- ... najít v amazonském deštném lese nový zdroj antibiotik.
- ... překazit bombový útok teroristů.
- ... zachránit ohrožený druh před vyhynutím.

Co kdyby?

Představte si alternativní realitu. Jaké zvláštní věci by se mohly stát? Byl by z nich dobrý příběh?

Změňte pravidla

Vyberte si nějakou všední situaci a převraťte ji vzhůru nohama.

Co kdyby...

... se z žáků stali učitelé?

... slunce vycházelo jen jednou měsíčně?

... zvířata uměla mluvit?

Paralelní vesmír

Náš vesmír třeba není jediný. Mohou existovat jiné světy, zcela odlišné, nebo zvláštně podobné.

- Vaše postava najde dveře nebo portál do jiného světa.
- Je stejný jako Země, až na to, že lidé chodí po rukách, ne po nohách.

Science fiction

Zamyslete se nad tím, jak by nějaký vědecký objev nebo technologický pokrok změnil to, kde a jak žijeme.

- Průzkum vesmíru?
- Superschopnosti?
- Cestování v čase?

„Vědci velmi dobře vědí, že čas je jen jistý druh prostoru.“

[H. G. Wells,
Stroj času]

Plánování

